

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku M. W.
z udziałem R. W.
o stwierdzenie nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 20 stycznia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 17 czerwca 2020 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3) przyznaje adwokatowi D.S. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w K. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) zł, podwyższoną o podatek od towarów i usług we właściwej stawce, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną uczestniczce w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.), a obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Uczestniczka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), mającą wynikać z tego, że Sąd Okręgowy nie wyjaśnił wątpliwości co do stanu zdrowia psychicznego testatorki i jej zdolności do sporządzenia testamentu, jakie miały powstawać w związku z przeciwstawnymi wnioskami wynikającymi z dowodu z opinii biegłych przeprowadzonego w niniejszej sprawie.

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uzasadnieniem zaskarżonego postanowienia nie potwierdza tezy skarżącej o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, która musiałaby oznaczać, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności ma miejsce wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący i gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Oczywiście jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżąca musiałaby zatem wykazać, że zaskarżone postanowienie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ.).

Zarzuty skargi kasacyjnej nie mogą przy tym zmierzać bezpośrednio do podważenia ustaleń faktycznych będących podstawą zaskarżonego postanowienia

(art. 398³ § 3 k.p.c.), gdyż ustawodawca wyłączył dopuszczalność oparcia skargi na takich podstawach, a poza tym związał Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej ustaleniami będącymi podstawą rozstrzygnięcia (art. 393¹³ § 2 k.p.c.). Tymczasem w tym właśnie kierunku zmierzają zarzuty skarżącej, jakoby na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sądy *meriti* wyprowadziły błędne wnioski co do zdolności testatorki do sporządzenia testamentu z 23 stycznia 2012 r.

Zagadnieniami związanymi z dowodem z opinii biegłego wielokrotnie już zajmował się Sąd Najwyższy i nie zachodzi potrzeba kolejnej wypowiedzi w stanie faktycznym sprawy. Dowód z opinii biegłego sądowego ma charakter szczególny, gdyż zasadniczo nie służy ustalaniu okoliczności faktycznych, lecz ich ocenie przez pryzmat wiadomości specjalnych. Do dokonywania wszelkich ustaleń w procesie powołany jest sąd, a nie biegły (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2015 r., V CSK 254/14, nie publ.). To strony powinny wykazywać fakty, z których wywodzą skutki prawne, a zadaniem biegłego jest naświetlenie wyjaśnianych okoliczności z punktu widzenia wiadomości specjalnych przy uwzględnieniu zebranego w toku procesu i udostępnionego materiału dowodowego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 11 lipca 1969 r., I CR 140/69, OSNCP 1970, nr 5, poz. 85). Opinia biegłego podlega ocenie sądu stosownie do reguł określonych w art. 233 § 1 k.p.c. i w ramach tej oceny sąd ustosunkowuje się do mocy przekonywującej rozumowania biegłego i logicznej poprawności wyciągniętych przez niego wniosków. Sąd nie może oprzeć swego ustalenia wyłącznie na podstawie konkluzji opinii biegłego, lecz powinien sprawdzić poprawność poszczególnych elementów składających się na trafność jej wniosków końcowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 1976 r., IV CR 481/76, OSNCP 1977, nr 5-6, poz. 102). Usunięciu wątpliwości nasuwających się w związku z treścią opinii służą środki przewidziane w art. 286 k.p.c. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego sądowego, gdy zachodzi taka potrzeba, a więc wówczas gdy dotychczas sporządzona w sprawie opinia zawiera istotne braki, względnie nie wyjaśnia istotnych okoliczności (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 15 lutego 1974 r., II CR 817/73, nie publ.). Jednak samo niezadowolenie strony z opinii biegłego nie uzasadnia powołania innego biegłego (por. wyroki Sądu Najwyższego z 5 listopada

1974 r., I CR 562/74, nie publ., z 4 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNP 2000, nr 22, poz. 807, postanowienie Sądu Najwyższego z 2 lipca 2019 r. V CSK 63/19, nie publ.).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398 § 2 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania art. 520 § 1 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800 ze zm.), orzeczono jak w sentencji.

O wynagrodzeniu należnym pełnomocnikowi uczestniczki orzeczono stosownie do § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2, § 4 ust. 1 i 3, § 12 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2019 r., poz. 18).